

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan talousarvioesitys vuodelle 2023 / KK

VD/9496/02.01.00.00/2022

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Samassa yhteydessä on myös laadittava taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi, joista ensimmäinen on talousarviovuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja turvataan edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen.

Kaupunginhallitus on päättänyt 6.6.2022 talousarvion käyttötalouden ja investointien laadintakehyksen vuodelle 2023. Hyväksytyssä kehyksessä kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintakulut ovat 505,1 milj. euroa ja toimintatuotot ovat 28,5 milj. euroa. Sisäisten vuokrien muutos ei sisälly kehyspäättökseen, koska se päivitettiin vasta kehyspäättökseen jälkeen ja lisätään toimialojen kehykseen.

Irtaimen määrärahan kehys koko kaupungille on 7,1 milj. euroa vuodelle 2023. Toimialan esitys irtaimiston osalta on 3 milj. euroa.

Vuoden 2022 talousarviossa kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on kaksi talousarvion sitovuustasoa valtuuston nähden. Toimialan bruttoyksiköissä (perusopetus, varhaiskasvatus, lukiokoulutus, ruotsinkieliset palvelut) sitovia eräiä ovat olleet erikseen toimintakulut ja -tuotot. Toimialan nettoyksikössä (ammattillinen koulutus, Varia) sitova erä on ollut toimintakate. Vuodelle 2023 esitetään sitovuustasoihin muutosta, jossa suomenkielinen lukiokoulutus siirretään samaan sitovuustasoon ammatillisen koulutuksen kanssa. Jatkossa toisen asteen palvelualue olisi saman sitovuustason sisällä kokonaisuudessaan, joka yksinkertaistaisi määrärahojen käyttöä palvelualueella. Molemmissa toiminnoissa valtionosuusrahoitus määräytyy samalla periaatteella. Lisäksi lukiokoulutuksella on ulkopuolisia toimintatuottoja, joten intressi järjestää näitä enemmän lisääntyisi, kun saatua rahaa voitaisiin käyttää suoraan oman toiminnan kehittämiseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan talousarvioesityksen valmistelu

Talousarvioesityksessä on otettu huomioon:

- Oppilasmäärän kasvun (+99) vaatimat määrärahat, 2,9 milj. €
- Varhaiskasvatuksen palvelutuotannon kasvu (+213 paikkaa), 2,2 milj. €
- Oppivelvollisuuden laajenemisen kustannukset, 1,3 milj. €
- Kasvun ja oppimisen tuen lakimuutoksen edellyttämät resurssilisäykset, 0,94 milj. €
- Varhaiskasvatuksen lakisääteinen henkilöstörakenteen muutos (lh->lto), 0,3 milj. €
- Ateria-, puhtaus- ja vartijapalveluiden hinnankorotukset, 3,3 milj. €
- Valmistavan opetuksen 13 lisäryhmää, 0,925 milj. €
- Oppimiskampus-kärkihanke, 0,239 milj. €
- Digione-hankkeen käyttöönoton kulut, 0,122 milj. €
- Opetus- ja kulttuuriministeriön korona-avustuksesta arvio (tulot ja menot 2,9 milj. €)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksellisen tasa-arvon avustuksesta arvio (tulot 7,2 milj. €, menot 7,7 milj. €)
- Hankerahoitusten vaikutukset (tulovähennys -1,7 milj. €, menovähennys 1 milj. €)

Valtuustokauden 2022-2025 strategia ja sen toteuttaminen

Uusi valtuusto aloitti elokuussa 2021. Uuden kaupunkistrategian kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.1.2022. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta hyväksyi toimialalle strategian toimeenpanosuunnitelman 15.2.2022. Toimialan painopisteiksi on määritelty:

1. Edistämme oppimista vahvistamalla elinikäistä uteliaisuutta
2. Mahdollistamme jokaisen kasvun omaan potentiaaliinsa
3. Toimimme yhdessä hyvinvoinnin edistämiseksi

Talousarviossa on suunnattu strategiapanostuksia seuraavasti:

- Laaja-alaisten erityisopettajien määrän lisääminen 1-9. vuosiluokilla, 0,9 milj. €
- Äidinkielen oppitunnin lisääminen oppituntijakoon 1.vuosiluokalle 1.8.2023 alkaen, 0,15 milj. €
- Matematiikan oppitunnin lisääminen oppituntijakoon 2.vuosiluokalle 1.8.2023 alkaen, 0,15 milj. €
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelutuottajien avustusten kasvattaminen ja kaupungin omat työntekijät osaksi toimintaa: toiminnan rakenteellinen uudistaminen, 0,4 milj. €
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuustoimenpiteet jatkuvat, 0,5 milj. €
- Lukiokoulutukseen 4 resurssiopettajaa ja 1 erityisopettaja, 0,272 milj. €
- Toisella asteella mahdollistetaan joustavat opintopolut yli oppilaitosrajojen, 0,1 milj. €
- Ruokailun ilmastovastuullisuuden kehittäminen, 0,274 milj. €
- Asiantuntija kiusaamisen ehkäisyyn ja puuttumiseen toimenpideohjelman mukaisesti vaativimpiin kiusaamistapauksiin, 59 000 €

Kaupungin korona-toipumissuunnitelma vuosille 2021–2023

Kaupunginhallitus on käsitellyt koronaepidemian vaikutuksia ja lisäpanostustarpeita 20.9.2021. Toipumissuunnitelman tavoitteina koskien etenkin kasvatuksen ja oppimisen toimialaa ovat lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen sekä oppimisvajeen paikkaaminen ja varhaiskasvatuksen tukeminen. Toimialalle on suunnattu toipumissuunnitelmasta lisärahoitusta 2023 vuodelle 1,7 milj. euroa. Toipumissuunnitelman määrärahalla lisätään opettajien ja avustajien määrää.

Kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelma vuosille 2021–2023

Kaupunginhallitus päätti 4.5.2020 käynnistää tuottavuus- ja kasvuohjelman laadinnan. Tavoitteena on saada Vantaan kaupungin talous tasapainoon kolmessa vuodessa ja vuosikatteen kasvattaminen 120 milj. euroon vuoteen 2023 mennessä. Käytännössä tämä edellyttää vuosittaisia 30-40 milj. euron talouden tuottavuus-, kasvu- ja tasapainottamistoimenpiteitä vuosina 2021-2023. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää myös merkittävää valtion lisätukea kuntatalouteen koronavaurioiden korjaamiseksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on valmisteltu syksyllä 2020 ohjelman mukaisia toimenpide-ehdotuksia. Vuoden 2022 tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisena toimenpiteenä oli kotihoidon tuen kuntalisän poistaminen, joka vähentää kaupungin kuluja 2,1 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto päätti talousarvion 2022 yhteydessä, että kotihoidon tuen kuntalisä lakkaa 1.8.2022 alkaen. Em. päätös vaikuttaa vuoden 2023 talousarvioon kuluja 1,1 milj. euroa vähentävästi.

Toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusiin rakennushankkeisiin, peruskorjauksiin, laajennuksiin tai muutostöihin. Irtaimistomäärärahoilla hankitaan em. tiloihin uusia kalusteita ja tvt-laitteita. Lisäksi hankitaan yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa muun muassa Varian opetustoimintaan.

Isoimpina hankintakohteina vuonna 2023 ovat Kytöpuiston paviljongin kalustaminen, Jokiniemen koulun 2.vaiheen kalusteet sekä Patotien, Jokiuoman, Kelokuusen, Korson ja Latupuiston päiväkotien uudisrakennusten kalusteet. Lisäksi peruskorjaukseen on menossa viisi päiväkotia, joiden kalusteisiin on tehty määrärahavaraukset. Määrärahoja on varattu myös vuoden aikana tehtäviin tilamuutoksiin sekä korvaaviin kone- ja laitehankintoihin.

Vuoden 2023 irtaimen omaisuuden määrärahaesitys on 3 milj. euroa, joka jakaantuu palvelualueittain seuraavasti:

Kasvatus ja oppiminen (1000 €)	3 000
Perusopetus	1 159
Varhaiskasvatus	1 291
Ruotsinkieliset palvelut	50
<i>Toinen aste</i>	<i>500</i>
- Suomenkielinen lukiokoulutus	100
- Ammatillinen koulutus, Varia	400

Talousarvioesityksen käsittely

Kasvatuksen ja oppimisen yhteistoimintaryhmän kokouksessa 7.9.2022 käsiteltiin toimialan talousarvioesitys. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan käsittelyn jälkeen kaupunginjohtajan talousarvioesitys julkaistaan 3.10.2022 ja kaupunginhallituksen esitys taloussuunnitelmaksi v. 2023–2026 käsitellään 1.11.2022. Kaupunginvaltuusto päättää talousarviosta 14.11.2022.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 12.9.2022 § 9

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- hyväksyä liitteenä oleva kasvatuksen ja oppimisen toimialan tulokortti vuodelle 2023
- esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että toisen asteen palvelualueesta muodostetaan talousarviossa yksi yhtenäinen nettoyksikkö eli siirretään suomenkielinen lukiokoulutus kasvatuksen ja oppimisen toimialan nettoyksikköön
- hyväksyä liitteenä oleva esitys kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2023 talousarvioksi
- hyväksyä kasvatuksen ja oppimisen toimialan vuoden 2023 irtaimen omaisuuden määrärahaesitykseksi 3 milj. euroa.

Käsittely:

Kokouksessa pidettiin tauko klo 18.50-19.50 välillä, jolloin ryhmät kävivät läpi talousarviota ja keskustelivat extranettiin kirjatusta lautakunnan muutosesityksistä toimialan talousarvioesitykseen vuodelle 2023. Lautakunnan hyväksymät muutosesitykset kirjattiin ja ne korjataan talousarvioesitykseen virkamiesten toimesta. Lautakunta totesi, että ryhmät voivat jättää pöytäkirjalausumia huomioitavaksi talousarvion jatkokäsittelyssä.

Eeva Tikkanen esitti, että talousarvioesitystä täydennettäisiin toimialan tavoitteella seuraavasti: "Luodaan koko toimialalle henkilöstön pito- ja vetovoimaohjelma. Ohjelma tehdään varhaiskasvatuksen lisäksi myös muille toimialan tulosyksiköille. Ohjelman toteuttamisessa on kuullaan henkilöstä, toteutumista seurataan ja arvioidaan. Myös kaupungin palkitsemisohjelmaa päivitetään tarvittaessa." Tikkasen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin apulaiskaupunginjohtajan esitys lautakunnan päättämin muutoksin.

Lisäksi merkittiin:

Aapo Happonen jätti perussuomalaisten ryhmän pöytäkirjalausuman: "Lautakunnan kaikkien ryhmien kesken tuntuu vallitsevan laaja yhteisymmärrys siitä, että kouluruoan laatua tulisi parantaa tähän käytettäviä määrärahoja lisäämällä. Vantaa käyttää huomattavasti vähemmän rahaa kouluruokaan oppilasta kohden kuin esimerkiksi Helsinki. Kustannustehokkuus on hyvä asia, mutta laatua tulisi kuitenkin nostaa.

Perussuomalaiset esitti vuoden 2023 budjettiin määrärahasiirtoa maahanmuuttajien oman kielen opetuksesta heidän suomen kielen opetukseensa. Tämä määrärahasiirto kohdentuisi alueille joilla kielivähemmistö tuottaa vahvaa oman kielen osaamista, mutta heikentää suomen oppimista."

Vasemmistoliitto yhtyy pöytäkirjalausumaan esityksen ensimmäisen osan kohdalta; kouluruoan laatuun panostettava.

Jani Sainio jätti sosiaalidemokraattien ryhmän pöytäkirjalausuman: "Toimintavuoden 2023 osalta on turvattava koulutuksen tasa-arvorahoituksen (KOTA) säilyminen vähintään nykytasolla. Kouluruokailun laadun ja maun parantamiseen tarvitaan lisämäärärahaa. Oppilaskohtaista määrärahaa on kasvatettava nykyisestä. Henkilökunnan työhyvinvointi, pito- ja vetovoimatekijöitä tulee edelleen kehittää.

Erityisopetuksen resursseja on syytä lisätä nykyisestä. Ryhmämme pitää tärkeänä, että tarpeen kasvuun pystytään vastaamaan riittävillä resursseilla."

Eeva Tikkanen jätti keskustaryhmän pöytäkirjalausuman: "Talousarviossa tulee tarkastella lisäresursseja yläluokkien ryhmäkokoihin, joustaviin opetusjärjestelyihin ja -ryhmittelyihin koulun tarpeiden ja päätösten mukaan, jotta työrauha ja laadukas opetus varmistetaan. Lisäksi yksityisen perhepäivähoidon kuntalisän korottamista on syytä tarkastella perhepäivähoidon pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi. Päiväkodeissa tarvitaan lisäksi, esimerkiksi päiväkotiapulaisten muodossa, jotta muilla ammattilaisilla jää aikaa pedagogiseen laadukkaaseen varhaiskasvatukseen. Nuorten yrittäjyyden ja työelämäpainotteisen opetuksen vahvistaminen vaatii kaupunkitasoisen koordinaattorin."

Gashaw Bibani jätti vasemmistoryhmän pöytäkirjalausuman: "Nuorisotyötä on lisättävä (jo olemassa olevien nuorisotyöntekijöiden lisäksi) kouluihin osana väkivallan ja syrjäytymisen ehkäisyä. Painotus etenkin MEK alueilla.

Edelleen haluamme painottaa ryhmäkokojen pienentämistä MEK alueilla, jotta opetuksen laatu säilyy ryhmien vaativuudesta huolimatta. Ryhmäkokoja pienentämällä tunnistetaan haasteet ja tuen tarpeet paremmin, kuin isoissa ryhmissä, jossa haasteet jäävät tunnistamatta ja oikeanaikainen tuki jää antamatta.

Opiskeluvalmentajia (sosionomi, nuorisotyöntekijä, arkiohjaaja) toisen asteen oppilaitoksiin tukemaan opiskelijoiden hyvinvointia, opinnoissa etenemistä, ohjaamaan palveluihin ja toimimaan luotettavana "rinnalla kulkijana". Tämä on myös keino vähentää jo ennestään keskeytysten määriä.

Vantaan kaupunginvaltuusto on toimialalle lähettämässä terveisissä painottanut em. tukitoimenpiteitä.”

Liitteet:

- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan tuloskortti vuodelle 2023
- Kasvatuksen ja oppimisen toimialan talousarvioesitys vuodelle 2023

Täytäntöönpano:

Valmistelu- ja lakiasiat
-ote kaupunginhallitus ja talousohjaus / Ruusula, Kandolin

Talouspalvelut
- asiakirjat talousohjaukseen

Muutoksenhakuohje:

Ei muutoksenhakuoikeutta / Kuntalaki 136 §

Lisätiedot:

Raakel Tiihonen, p. 040 515 8831, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Hannu Pessa, p. 050 302 5187, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi